

Introductie cursus Vroegmoderne Tijd, deeltentamen I
Donderdag 10 maart 2011, 19h00 – 22h00

Vraag 1.

Bespreek beknopt maar zo volledig mogelijk de datering, inhoud en het historisch belang van onderstaande namen en begrippen (gebruik circa 100 woorden per begrip).

- a) Civiel humanisme (*civil humanism*)
- b) Jan Pietersz. Coen
- c) Isabella van Castilië
- d) Jan van Eyck
- e) Concilie van Trente

Vraag 2.

Lees de volgende stelling:

De pestuitbraak van 1348 leidde tot een demografische en economische crisis in Europa.

Verdedig deze stelling met twee argumenten, én weerleg de stelling daarna met opnieuw twee argumenten.

Vraag 3.

Bestudeer de twee tabellen in de bijlage, en beantwoord onderstaande vragen.

- a) Welke groepen hadden zich in Rouen en Toulouse vooral tot het calvinisme bekeerd? Onderbouw met concrete cijfers.
- b) Stel dat je een beeld zou willen schetsen van de aanhang van het calvinisme onder de Franse bevolking in de 16e eeuw: welke bezwaren kun je dan opwerpen tegen de bruikbaarheid van de gegevens uit de beide tabellen? Noem ten minste drie bezwaren, en licht elk van deze bezwaren toe.
- c) Waarom kon het calvinisme in Frankrijk ingang vinden? Geef ten minste twee verklaringen.

Vraag 4.

In de 16e en 17e eeuw breidden Europese staten als Spanje, Portugal en de Republiek der Verenigde Nederlanden hun overzeese macht uit in zowel Amerika als in Azië.

- a) Welke verschillen bestonden er tussen de Europese expansie in Amerika en de expansie in Azië? Bespreek in je antwoord de bestuurlijke verschillen, de economische verschillen, en de religieus-culturele verschillen.
- b) Waarom traden de Europeanen in Amerika heel anders op dan in Azië?
- c) Waaraan dankte de V.O.C. haar succes als handelsonderneming in de 17e eeuw? Geef ten minste twee redenen, en licht deze toe.

Bijlage bij vraag 3

Table 1. Occupation of Protestant refugees from Rouen registered in Geneva, 1549-1560. N = 139.

	N	%
a) Liberal professions	2	1.4
b) Merchants	7	5.0
c) Artisans	69	49.6
<i>Artisanal elite</i>	14	10.1
<i>Cloth trades</i>	28	20.1
<i>Food trades</i>	3	2.2
<i>Miscellaneous trades</i>	24	17.3
d) Other	1	0.7
e) Occupation unknown	60	43.2
<i>Total refugees</i>	139	100

Source: Philip Benedict, *Rouen during the Wars of Religion* (Cambridge, 1981), p. 73.

Table 2. Occupation of suspects arrested in Toulouse on charges of heresy, 1562-1563. N = 1128

	N	%
a) Artisans	264	23.4
b) Liberal professions	240	21.3
c) Merchants	99	8.8
d) Servants	46	4.1
e) Seigneurs	16	1.4
f) Military	16	1.4
g) Occupation unknown	447	39.6
<i>Total suspects</i>	1128	100

Source: Joan Davies, 'Persecution and Protestantism: Toulouse, 1562-1575', *The Historical Journal*, 22:1 (1979), pp. 35-36.